

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 469/2023
17.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 2) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Рогановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врбасу К 385/21 од 13.12.2022. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 66/23 од 07.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 17.05.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Рогановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врбасу К 385/21 од 13.12.2022. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 66/23 од 07.03.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу К 385/21 од 13.12.2022. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 2) КЗ за које кривично дело му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од једне године и шест месеци од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом према окривљеном изречена је мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеном у трајању од три године од дана правноснажности пресуде и обавезан је на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 66/23 од 07.03.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног а пресуда Основног суда у Врбасу К 385/21 од 13.12.2022. године, потврђена.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Горан Рогановић поднео је захтев за заштиту законитости, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, али из образложења захтева произилази да га подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости поднео је због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, наводећи да из изреке пресуде произилази да би се у конкретном случају могло радити о кривичном делу прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ, а не кривичном делу прогањање из члана 138а став 1. тачка 2) КЗ, за које кривично дело је окривљени оглашен кривим и осуђен, имајући у виду да није описано којим радњама је окривљени настојао да успостави контакт са оштећеном. На овај начин бранилац окривљеног суштински указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 2) КЗ чини онај ко у току одређеног временског периода противно вољи другог лица настоји да са њим успостави контакт непосредно, преко трећег лица или путем средстава комуникације.

Имајући у виду да из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени АА у периоду од тачно неутврђеног дана новембра месеца 2018. године до 29.11.2020. године..., свестан свога дела чије је извршење хтео, способан да схвати значај свога дела и смањене способности да управља својим поступцима али не у битној мери услед привремене душевне поремећености изазване психичком тензијом и анксиозношћу, у току одређеног временског периода упорно, противно вољи другог лица, настојао да са њим успостави контакт непосредно и путем трећег лица,... често ишао бициклом или пешице за њом...те јој је једном приликом у близини хотела „ББ“ пришао и рекао ... када му је она јасно ставила до знања да жели да је више не узнемирава, да не жели да буде са њим ни у каквој вези, те да ће га пријавити полицији ... прилази у њену непосредну близину на улици и вређа је ... често борави у близини њеног стана ... гледајући у прозоре њеног стана, једном приликом отишао ... где је запослена сестра оштећене, те исту питао зашто оштећена не жели везу са њим, те да зна да је иста

разведена, да има троје деце, где је била и где се кретала, на шта му је ... рекла да их остави на миру, ... те дана 29.11.2021. године ... скренуо са коловоза на тротоар и кретао се бициклом према оштећеној, те ју је „очешао“ делом свога тела и рекао ... након чега су оштећена и њена ћерка отишле у Полицијску станицу Врбас а он ишао за њима тамо, при чему је био свестан да је његово дело забрањено, то по оцени Врховног суда у овако описанима радњама окривљеног стоје сви битни, како субјективни тако и објективни, елементи кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 2) КЗ, због ког је правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен.

Из наведених разлога, имајући у виду да је у изреци правноснажне пресуде јасно описано да је окривљени противно вољи оштећене настојао да са њом успостави контакт непосредно и путем трећег лица, као неосновани су оцењени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на штету окривљеног и истиче да у његовим радњама нема елемената предметног кривичног дела, већ кривичног дела из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је недозвољен.

Бранилац у захтеву наводи и да би постојало кривично дело за које је окривљени оглашен кривим неопходно је да се остваре сви елементи његовог бића, а у конкретном случају према ставу браниоца, нема директног умишљања код окривљеног који мора бити усмерен на то да изазове психичку несигурност и страх код оштећене у циљу присиљавања на остваривање контакта. Овакви наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, наводима захтева којима бранилац образлаже ову повреду закона суштински оспорава и полемише са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа. Ово, имајући у виду да истиче да се оштећена окривљеном свиђала и његова првобитна намера да јој се приближи и успостави контакт није ненормална и не спада у домен кривичне одговорности. Не може се извести логичан закључак да је намера окривљеног у било ком моменту била усмерена на то да код оштећене изазове страх или осетно угрози њен лични живот. Наиме, потпуно је јасно да окривљени жели да види или виђа оштећену, али ни на који начин не жели да јој нанесе зло или да је угрози, већ је он помало неспретан у социјалној интеракцији. Пажљивом анализом доказа изведених у кривичном поступку лако се може утврдити да се радило о два случаја вређања оштећене од стране окривљеног, први пред хотелом „ББ“ и други пред супермаркетом „Макси“ и вероватно је оштећеној досадила та представа и не жели више да види окривљеног, али то, по мишљењу браниоца окривљеног, још увек није довољно за постојање кривичног дела прогањање.

Како, дакле, изнетим наводима бранилац суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, а што не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Рогановића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 484. ЗКП.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

За председника већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић